

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Διεθνών Σπουδών Επικοινωνίας & Πολιτισμού		
ΤΜΗΜΑ	Τμήμα Διεθνών, Ευρωπαϊκών & Περιφερειακών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	335	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία, δομή και λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	6	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική Δυνατότητα εξετάσεων για φοιτητές ERASMUS στην Αγγλική, Γαλλική και Γερμανική γλώσσα		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://openeclass.panteion.gr/courses/TME252/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Γενική παρουσίαση και στόχος του μαθήματος</p> <p>Το μάθημα στοχεύει στην κατανόηση και εξοικείωση των φοιτητριών και των φοιτητών με την Θεσμική οργάνωση και λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως ενός ιδιαίτερου πολιτικού συστήματος.</p> <p>Τα παραπάνω παρουσιάζονται και αναλύονται στο πλαίσιο του μαθήματος τόσο μέσα από την ανασκόπηση της ιστορικής συγκρότησης και εξέλιξης της ΕΕ και την εξέταση του συστήματος και των επιμέρους στοιχείων του, όσο και μέσα από τη θεωρητική ενασχόληση με την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, ως στόχο και ως διαδικασία.</p> <p>Το μάθημα αποσκοπεί στην εισαγωγή των φοιτητριών και των φοιτητών στα παραπάνω ζητήματα και την εξοικείωσή τους με την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και το Ενωσιακό θεσμικό και πολιτικό σύστημα. Παρότι στο πλαίσιο αυτό καλύπτεται ένα μεγάλο εύρος ζητημάτων</p>

που συνδέονται με την ΕΕ, δεν επιχειρείται μια εξαντλητική ανάλυση και εμβάθυνση σε όλα τα επιμέρους πεδία και η εξέταση όλων των συναφών ζητημάτων. Το μάθημα επικεντρώνεται σε μια συστηματική εξέταση βασικών εννοιών και στοιχείων, ενώ πραγματοποιούνται και συζητούνται αναφορές σε επίκαιρες εξελίξεις στην ΕΕ, που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Σημασία του μαθήματος

Το μάθημα παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για μια σειρά από λόγους. Αναφέρονται ενδεικτικά:

- Η σημασία της ΕΕ και της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, ιδιαίτερα σε σχέση με την εμβέλεια και τις επιπτώσεις της πολιτικής και της διακυβέρνησης και των εκρών της ΕΕ.
- Το θεωρητικό ενδιαφέρον της ενασχόλησης με το πολιτικό σύστημα της ΕΕ και την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, ιδιαίτερα λόγω της μοναδικότητας της φύσης και των θεσμικών, οργανωτικών και λειτουργικών χαρακτηριστικών της Ένωσης, των πεδίων και τομέων αρμοδιότητας της ΕΕ, των σχέσεων των εμπλεκόμενων, του τρόπου χάραξης πολιτικής, της διαδικασίας λήψης των αποφάσεων και της διακυβέρνησης.
- Η επιστημονική πρόκληση που θέτουν η ανάλυση και η κατανόηση των διεργασιών της πολιτικής και διακυβέρνησης στην ΕΕ, αλλά και οι διεπιστημονικές απαιτήσεις σχετικά, όπου συναντώνται διάφορες επιστήμες.
- Η ανάγκη κατανόησης και συζήτησης σημαντικών επίκαιρων εξελίξεων και τάσεων στην ΕΕ και το διεθνές περιβάλλον και αναγωγή των πληροφοριών σε ένα πλαίσιο ανάλυσης που στοιχειοθετείται από την τεχνική γνώση και την κατανόηση του συστήματος.
- Το πρακτικό ενδιαφέρον της ενασχόλησης και εξοικείωσης με την ΕΕ, δεδομένων των δυνατοτήτων και των ευκαιριών που διανοίγονται, για παράδειγμα σε σχέση με ενδεχόμενη επαγγελματική διέξοδο των φοιτητών σε επόμενη φάση, την αξιοποίηση ευρωπαϊκών πόρων κ.ά.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Το μάθημα έχει πολλαπλές στοχεύσεις σε σχέση με τα μαθησιακά αποτελέσματα για τις φοιτήτριες και τους φοιτητές. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται τα ακόλουθα:

- Απόκτηση γνώσης και πληροφοριών για τα ζητήματα που εμπíπτουν στο αντικείμενο του μαθήματος.
- Μεθοδική και συγκροτημένη αντιμετώπιση, ενίσχυση επιστημονικής προσέγγισης των ζητημάτων.
- Έναυσμα προβληματισμού, κατεύθυνση και, οργάνωση του στοχασμού γύρω από τα ζητήματα.
- Βάση συζήτησης στην αίθουσα/εκτός αίθουσας, ανάπτυξη κριτικής σκέψης και ικανότητας συζήτησης.
- Επισκόπηση και κατανόηση του συστήματος της ΕΕ, της παραγωγής πολιτικής, νομοθεσίας και δράσεων, αντίληψη για τις βασικές διεργασίες της πολιτικής και τις διαδικασίες, την ΕΕ, την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.
- Επιλογή διαφορετικών στοιχείων της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και της ΕΕ και ανάδειξη της μεταξύ τους σχέσης.
- Ανάπτυξη ικανότητα ορθής αντίληψης, ταξινόμησης και επεξεργασίας πληροφοριών για τα ζητήματα, ανάλυσης και σύνθεσης, αξιολόγησης.
- Παροχή των βασικών γνώσεων και εργαλείων έρευνας στο πεδίο της ΕΕ, ώστε η αναζήτηση περεταίρω εξειδικευμένων, είτε πληροφοριών για επαγγελματικούς λόγους, είτε γνώσεων για τη συνέχιση των σπουδών, καθίσταται ευχερής.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Λήψη αποφάσεων	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Αυτόνομη εργασία	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Άλλες...
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Το μάθημα έχει πολλαπλές στοχεύσεις σε σχέση με την ενίσχυση των γενικών ικανοτήτων των φοιτητριών και των φοιτητών. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται οι ακόλουθες:

- Αναζήτηση, οργάνωση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών.
- Αναγωγή πληροφοριών και δεδομένων σε ένα και συγκεκριμένο συγκροτημένο γνωσιακό πλαίσιο σκέψης και ανάλυσης.
- Ελεύθερη, δημιουργική, επαγωγική και κριτική σκέψη.
- Εργασία σε πεδία και τομείς που συνδέονται με την ΕΕ και τις εκροές της.
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον και ιδιαίτερα στο περιβάλλον της ΕΕ.
- Σεβασμός στις αξίες που προεβούει η ΕΕ, στην διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα κ.λπ.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα πραγματοποιείται στη βάση επιμέρους θεματικών εννοιών για τα παραπάνω ζητήματα. Οι ενότητες συνδέονται άρρηκτα και λειτουργικά μεταξύ τους, εξυπηρετώντας τους στόχους που τίθενται. Παρακάτω παρατίθενται ενδεικτικά, προκειμένου να οριοθετήσουν το πεδίο και το αντικείμενο/περιεχόμενο του μαθήματος, διευκολύνοντας τις φοιτήτριες και τους φοιτητές στη «χαρτογράφηση» του και στην οργάνωση της μελέτης τους. Επισημαίνεται ότι οι θεματικές αυτές ενότητες δεν αντιστοιχούν οπωσδήποτε στις ενότητες των μαθημάτων στη βάση του Προγράμματος.

1. Εισαγωγή και εννοιολογικοί προσδιορισμοί
2. Ιστορικά προλεγόμενα, εξέλιξη της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και της ΕΕ
3. Οι Συνθήκες, ιστορική και πολιτική εξέλιξη, αναθεώρηση των Συνθηκών
4. Αρμοδιότητες της Ένωσης
5. Θεσμική συγκρότηση της ΕΕ – Συνθήκη της Λισαβώνας
6. Οργανωτικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά της ΕΕ
7. Λήψη των αποφάσεων και νομοθετική διαδικασία στην ΕΕ
8. Πολιτική και διακυβέρνηση στην ΕΕ
9. Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση στην ΕΕ
10. Το ζήτημα της δημοκρατίας στην ΕΕ
11. Η προοπτική της διεύρυνσης της ΕΕ
12. Θεωρίες ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης
13. Πολιτική συνοχής, προγράμματα και χρηματοδοτήσεις στην ΕΕ
14. Επίκαιρες εξελίξεις στην ΕΕ
15. Συζήτηση για το Μέλλον της ΕΕ.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	<p>Το μάθημα πραγματοποιείται στη βάση διαλέξεων με χρήση παρουσιάσεων PowerPoint, οι οποίες αναρτώνται εν συνεχεία στην πλατφόρμα του Πανεπιστημίου (open class) και είναι προσβάσιμες στις φοιτήτριες και τους φοιτητές κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.</p> <p>Πέραν της προσωπικής επικοινωνίας στο πλαίσιο των εβδομαδιαίων παραδόσεων, η επικοινωνία με τις φοιτήτριες και τους φοιτητές για διευκρινίσεις σχετικά με το μάθημα πραγματοποιείται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, καθώς επίσης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Πανεπιστημίου - open class.</p> <p>Ακόμη, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να αναζητήσουν τους διδάσκοντες κατά τις ώρες υποδοχής φοιτητών.</p>										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	<table border="1"><thead><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr></thead><tbody><tr><td>Παρακολούθηση διαλέξεων και συζήτηση εντός αίθουσας</td><td>39 ώρες</td></tr><tr><td>Προετοιμασία των παραδόσεων, μελέτη βασικού εγχειριδίου και προτεινόμενης βιβλιογραφίας</td><td>39 ώρες</td></tr><tr><td>Μη καθοδηγούμενη μελέτη και προετοιμασία για εξετάσεις</td><td>102 ώρες</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>180 ώρες</td></tr></tbody></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Παρακολούθηση διαλέξεων και συζήτηση εντός αίθουσας	39 ώρες	Προετοιμασία των παραδόσεων, μελέτη βασικού εγχειριδίου και προτεινόμενης βιβλιογραφίας	39 ώρες	Μη καθοδηγούμενη μελέτη και προετοιμασία για εξετάσεις	102 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	180 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Παρακολούθηση διαλέξεων και συζήτηση εντός αίθουσας	39 ώρες										
Προετοιμασία των παραδόσεων, μελέτη βασικού εγχειριδίου και προτεινόμενης βιβλιογραφίας	39 ώρες										
Μη καθοδηγούμενη μελέτη και προετοιμασία για εξετάσεις	102 ώρες										
Σύνολο Μαθήματος	180 ώρες										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	<p>Η παρακολούθηση των διαλέξεων είναι προαιρετική.</p> <p>Η εξέταση του μαθήματος γίνεται γραπτά χωρίς χρήση βιβλίων και σημειώσεων, στη βάση ερωτήσεων που οι φοιτήτριες και οι φοιτητές καλούνται να απαντήσουν.</p> <p>Οι φοιτητές ERASMUS εξετάζονται επίσης γραπτά, στη γλώσσα που επιλέγουν από τις προσφερόμενες δυνατότητες επιλογής.</p>										

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασικό εγχειρίδιο

Στεφάνου, Κ. (επιμ.) (2020). *Το σύστημα διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2020 (υπό έκδοση).*

Προτεινόμενη ενδεικτική βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση βιβλιογραφία

Βέρνυ, Σ., Κόντης Α. (Επιμ.) (2017). *Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση. Οι πολλαπλές κρίσεις και οι προκλήσεις του μέλλοντος.* Παπαζήσης. Αθήνα.

Glencross, A. (2015). *Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης.* Εκδόσεις Ι. Σιδέρης. Αθήνα.

Hix, S. (2009). *Το πολιτικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.* Εκδόσεις Μεταίχμιο. Αθήνα

Ιωακειμίδης, Π. Κ. (2010). *Η Συνθήκη της Λισαβώνας. Παρουσίαση, ανάλυση, αξιολόγηση.* Εκδόσεις Θεμέλιο. Αθήνα

Καλαβρός Γ.-Ε. Φ. και Γεωργόπουλος Θ. Γ. (2017). *Το Δίκαιο Της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Τόμος Ι Θεσμικό Δίκαιο.* Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη. Αθήνα.

Κανελλοπούλου-Μαλούχου, Ν. Α. (2012). *Η χειραφέτηση της Ευρώπης: Συνταγματική θεωρία της ευρωπαϊκής ενοποίησης.* Εκδόσεις Παπαζήση. Αθήνα.

Λιαργκόβας, Π. και Παπαγεωργίου, Χ. (2017). *Το ευρωπαϊκό φαινόμενο. Η ενοποίηση και οι προσπάθειες υλοποίησης της ιδέας.* Εκδόσεις Τζιόλα. Αθήνα.

Μαραβέγιας, Ν. (επιμ.) (2016). *Ευρωπαϊκή Ένωση: Δημιουργία, εξέλιξη, προοπτικές.* Εκδόσεις Κριτική. Αθήνα.

Μούσης, Ν. Σ. (2018). *Η Ευρωπαϊκή Ένωση. Δίκαιο, οικονομία, πολιτική.* Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα.

Nugent, N. (2012). *Πολιτική και διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση.* Εκδόσεις Σαββάλα. Αθήνα.

Πασσάς, Α. Γ. (2012). *Η εθνική δημόσια διοίκηση στην ευρωπαϊκή ενωσιακή πολιτική διαδικασία.* Εκδόσεις Παπαζήση. Αθήνα.

Πλιάκος, Α., (2018). *Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θεσμικό και Ουσιαστικό.* Εκδόσεις Παπαζήση. Αθήνα.

Στεφάνου, Α. Κ. (2015). *Το νομικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.* Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη. Αθήνα.

Στεφάνου, Κ. (επιμ.) (2020). *Το σύστημα διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.* Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη. Αθήνα

Χρυσόχου, Δ. Ν. (2015). *Θεωρία της ευρωπαϊκής ενοποίησης: Μια διαλεκτική συναρμογή.* Εκδόσεις Παπαζήση. Αθήνα.

Ξενόγλωσση βιβλιογραφία

Best, E. (2016). *Understanding EU Decision-Making.* European Institute of Public Administration. Springer International Publishing AG Switzerland.

Bulmer, S., Christian Lequesne (Eds.) (2020). *The Member States of the European Union.* Oxford University Press. Oxford.

Buonanno, L. and Nugent, N. (2015). *Policies and Policy Processes of the European Union.* Palgrave Macmillan. Houndmills.

Cini, M. and Pérez-Solórzano Borrágán, N. (2019). *European Union Politics.* Sixth Edition. Oxford University Press, Oxford.

Costa, O., Brack, N (2018). *How the EU Really Works.* 2nd edition Routledge. Abingdon and New York.

Hodson D. and J. Peterson (Eds.) (2017). *Institutions of the European Union.* Oxford University Press. Oxford.

Hix, S., Hoyland, B. (2011). *The Political System of the European Union*. Palgrave Macmillan. Basingstoke, New York.

Nugent, N. (2017). *The Government and Politics of the European Union*. Palgrave Macmillan. Basingstoke, New York.

Coman R., A. Crespy, V. A. Schmidt (Eds.) (2020). *Governance and Politics in the Post-Crisis European Union*. Cambridge University Press. Cambridge.

Wallace, H., M. A. Pollack, Ch. Roederer-Rynning and A. R. Young (Eds) (2020). *Policy-Making in the European Union. Eighth Edition*. Oxford University Press Oxford.

Zeff Eleanor E. and Ellen B. Pirro (Eds) (2015). *The European Union and the Member States*. Lynne Rienner Publishers.

Εκδόσεις της ΕΕ

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. (2019). *Θεματολογικά δελτία για την Ευρωπαϊκή Ένωση*, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο, διαθέσιμο στην ιστοσελίδα: <https://op.europa.eu/el/publication-detail/-/publication/681670de-f476-11e9-8c1f-01aa75ed71a1/language-el/format-PDF/source-117396593>

Borchardt, K.-D. (2017). *Το αλφάβητο του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο, διαθέσιμο στην ιστοσελίδα: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/5d4f8cde-de25-11e7-a506-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-117312113>

Fontaine, P. (2017). *Η Ευρώπη σε 12 μαθήματα*, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο, διαθέσιμο στην ιστοσελίδα: <https://op.europa.eu/el/publication-detail/-/publication/a5ba73c6-3c6a-11e8-b5fe-01aa75ed71a1/language-el/format-PDF/source-117396624>

Ιστοσελίδες

Επίσημος ιστότοπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης
<https://europa.eu/>

Ιστότοπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
https://ec.europa.eu/info/index_el

Ιστότοπος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
<https://www.europarl.europa.eu/portal/el>

Ιστότοπος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου / Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
<https://www.consilium.europa.eu/el/>

EUR-Lex Πρόσβαση στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
<https://eur-lex.europa.eu/homepage.html>